

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Gąbinie

LIGA PRZEDMIOTÓW

Zadania konkursowe z przyrody dla klasy V

Opracowanie:

mgr Katarzyna Chojnacka

mgr Ewa Jasińska

Zanim odpowiesz na każde pytanie, przeczytaj je uważnie. Pomyśl! Nie spiesz się!

POWODZENIA!

1. Przyporządkuj właściwości odpowiednim niemetalom wpisując w nawiasy odpowiednie litery (3p.)

• siarka (.....)	a) jedyny ciekły metal
• brom (.....)	b) żółty, kruszący się
• wodór (.....)	c) najlżejszy pierwiastek chemiczny
	d) gaz o żółtozielonej barwie

2. Dokończ zdanie:

Najtwardszą postacią węgla występującą w przyrodzie jest (1p.)

3. Warstwę ozonową niszczą: (1p.)

- a) promienie ultrafioletowe
- b) dwutlenek węgla
- c) tlenki azotu i freony
- d) dwutlenek siarki

4. Niżej wymienione substancje zaszereguj do prostych lub złożonych: (3p.)

żelazo, dwutlenek węgla, rtęć, kreda, woda, tlen, siarka, gips

Substancje proste to:

Substancje złożone to:

5. Wybierz podpunkt, w którym podano tylko metale: (1p.)

- a) żelazo, tlen, złoto, sód
- b) siarka, srebro, wodór, miedź
- c) węgiel, żelazo, rtęć, srebro
- d) rtęć, żelazo, sód, złoto

6. Rtęć wykorzystywana w termometrach lekarskich jest bardzo trującym metalem. Szkodliwa jest w postaci: (1p.)

- a) cieczy
- b) oparów
- c) w obu postaciach.

7. Który model przedstawia cząsteczkę wody, a który cząsteczkę tlenu. Podpisz odpowiednie rysunki. (2p.)

a)

.....

b)

.....

c)

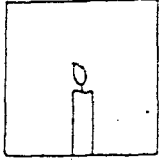
.....

8. Uzupełnij tabelkę charakteryzującą sposoby rozmnażania się organizmów (5p.)

Przez co się rozmnaża	Typ rozmnażania	Przykład organizmu
części ciała (sadzonki)		
		chomik
	bezpłciowy	stułbia

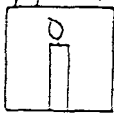
9. Trzy jednakowe świece zapalone, umieszczono jednocześnie w różnych pojemnikach, jak pokazano na rysunkach. W jakiej kolejności będą gasły? (1p.)

długi zamknięty pojemnik

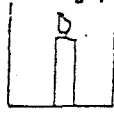
1

mały zamknięty pojemnik

2

otwarty pojemnik

3

a) 1.2.3

b) 2.1.3

c) 2.3.1

d) 1.3.2

10. Aby zabezpieczyć żelazo przed rdzewieniem jego powierzchnię pomalowano farbą. Dlaczego farba chroni żelazo przed rdzewieniem? (1p.)

- a) reaguje chemicznie z żelazem
- b) utrudnia dostęp dwutlenku węgla do żelaza
- c) czyni powierzchnię żelaza gładszą
- d) utrudnia dostęp tlenu i wilgoci

11. Barwnik aktywny w procesie fotosyntezy to: (1p.)

- a) chlorofil
- b) ksantofil
- c) karoten

12. Jakich roślin owocem jest: (3p.)

- a) orzech laskowy-.....
- b) żółądź-.....
- c) czarna jagoda-.....

13. Przy podanych przykładach podaj odpowiedź, jakiego mieszkańca lasu bądź rośliny one dotyczą. (4p.)

- a) Ptak wielkości wróbla, chodzi po korze drzew głową w dół. Wybiera ze szczelin ukryte owady lub rozbija nasiona i orzechy.....
- b) Majowa roślina zielna runa leśnego. Częściowo chroniona. Jej czerwone jagody są trujące dla człowieka.....
- c) Drapieżny ptak o płaczliwym głosie i wachlarzowatym ogonie, często mylony z jastrzębiem.....
- d) Ssak, największy gryzoń europejski, buduje żeremia. Gromadzi pożywienie na zimę na dnie rzeki, gdzie może dopłynąć pod lodem.....

14. Czy wiewiórki budują gniazda lęgowe? (1p.)

- a) budują gniazda z mchu, sierści i śliny
- b) budują gniazda z chrustu, wyścielone mchem i trawą
- c) wcale nie budują gniazd

15. Na podstawie opisu rozpoznaj jaką to kraina.

- a) Przeływa przez nią Odra. Główne miasto to Wrocław. Wydobywa się tutaj rudy miedzi..... (1p.)
- b) Występują tu zjawiska krasowe. Można tu zobaczyć Maczugę Herkulesa i Ojcowski Park Narodowy..... (1p.)
- c) Zbudowane są z granitu i wapienia. Występuje tu limba, świstak i kozica. Najpiękniejsze doliny to Kościeliska i Chochołowska..... (1p.)

16. Podkreśl typowe rośliny wodne: (3p.)

strzałka wodna, perz właściwy, moczarka kanadyjska, komosa biała, rzęsa wodna, rogatek sztywny, skrzyp polny, pałka wodna, grzybień biały, pióropusznik strusi.

17. Żywica jest wydzielana przez drzewa w celu: (1p.)

- a) wabienia owadów
- b) ochrony przed szkodnikami
- c) zaklejania uszkodzeń.

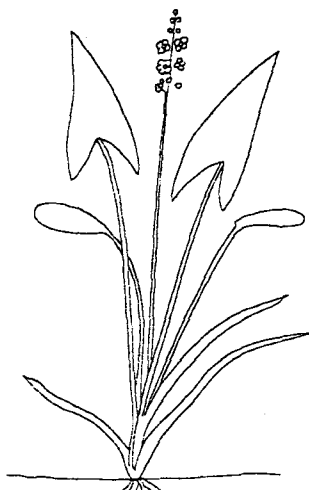
18. Zdania prawdziwe zaznacz literą P, a fałszywe literą F: (4p.)

- a) Las płonie wolno, rośnie szybko.....
- b) Las pochłania duże ilości dwutlenku węgla.....
- c) Lasy są ważnym zabezpieczeniem przed erozją gleby.....
- d) Lasy nie regulują stosunków wodnych.....

19. Nazwa głuszcza wzięła się stąd, że ten ptak: (1p.)

- a) nie wydaje dźwięków
- b) nie słyszy
- c) głuźnie podczas tańca godowego.

20. Podpisz liście u strzałki wodnej i zaznacz poziom wody w jeziorze. (3p.)

21. Z podanych organizmów utwórz 4- elementowy łańcuch pokarmowy przedstawiający zależności pokarmowe w jeziorze: (1p.)

dafnia, irga, szczupak, mintaj, rzęsa, dzwoniec, płóć, flądra, kietz, widlik.

.....

22. Na terenie tej wyżyny w największym stopniu uprawia się następujące rośliny:
chmiel, buraki cukrowe, konopie, len. (1p.)

Ta kraina to

23. Podaj sposoby ochrony środowiska na Wyżynie Śląskiej: (3p.)

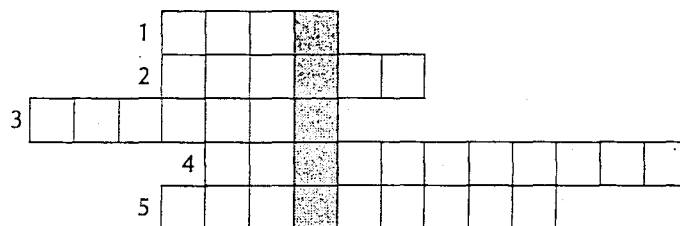
- a)
- b)
- c)

24. Jak nazywają się w terminologii łowieckiej: (4p.)

- a) samica jelenia-.....
- b) samica łosia-.....
- c) samiec sarny-.....
- d) samiec dzika-.....

25. Rozwiąż krzyżówkę i wpisz powstałe hasło: (5p.)

- 1) Ryba hodowlana, roślinożerna, żyje w wodach słodkich.
- 2) Jedna z części ciała raka.
- 3) Narząd służący do oddychania rybam.
- 4) Inaczej dafnia.
- 5) Służą do poruszania się amebie.

HASŁO: to kręgowce wodno-ładowe.